

Confessio Fraternitatis – čili VYZNÁNÍ VZNEŠENÉHO BRATRSTVA NEJSLAVNĚJŠÍHO ŘÁDU RŮŽOVÉHO KŘÍŽE, ZASLANÉ VŠEM UČENCŮM EVROPY

Nechť nic z toho, co bylo otištěno a dáno na vědomost všem ohledně našeho Bratrstva v dříve zmíněném manifestu *Fama*, není lehkomyšlně přijímáno, aniž to je pokládáno za nepodstatnou či vyumělkovanou zprávu, či přehlíženo jako cosi, co jest pouze našim výtvořem. Neboť Jahve, náš Pán (vidouce, že jeho Sabat se kvapem blíží, pochopitelně spěchá, neb jeho čas či doba se blíží k prvnímu počátku) obrátil chod Přírody a vše, co bylo až dosud s velikou námahou a v každodenním potu tváře hledáno, jest nyní vyjeveno těm, kdo jen málo přispěli nebo o těch věcech sotva přemýšleli; avšak těm, kdo o poznání stáli, je nyní plnou váhou předáno, aby byl život těch, kdo si to zaslouží, zbaven dřiny a vyčerpávající námahy, a aby nadále nebyli otroky nestálé Fortuny; avšak špatnost nehodných a nezasloužilých byla potrestána trestem přísným a mnohonásobným.

Ačkoli nemůžeme být ani v nejmenším viněni z kacířství neb z jakýchsi špatných počátků či úkladů proti světské vládě, odsuzujeme Východ i Západ (to jest Papeže i Mohameda) jako provinilce proti vůli našeho Pána Ježíše Krista a v dobré vůli nabízíme vládcům Římské říše naše modlitby, tajemství a veliké poklady ryzího zlata. Shledali jsme ovšem správným a prospěšným věci učené rozšířiti naši promluvu a přijít s lepším vysvětlením všeho, co zůstává skryto, nepochopeno či jinak zatemněno na naší *Famě*, případně bylo z různých důvodů námi zcela opomenuto a vynecháno; doufáme tímto, že k nám učení mnohem více přilnou a přikloní se k našim záměrům.

Co se týče našich změn a dodatků k Filosofii, již jsme (v té míře, v jaké to bylo zapotřebí) jasně prohlásili, že tato je dnes vcelku slabá a chybná; nepochybujeme však, přestože mnozí chybně tvrdí (neznámo proč), že je rozumná a pevná, že ve skutečnosti zaniká a zoufale lapá po dechu.

Jest však běžné, že právě v zemi či v místě, kde propukne nová a neobvyklá choroba, Příroda současně objeví medicínu proti též; a takto se na nesčetné chyby Filosofie najdou léčebné prostředky, jež jsou naší Patria nabízeny v míře dostačující, aby opět začala platit, a jsou pro nás významné a zcela nové.

Nemáme jiné Filosofie než té, jež je hlavou a součtem, základem všech schopností, věd a umění, těch které (máme-li být věrni naší době) obsahují mnoho Teologie a medicíny, zato však málo moudrosti a zákona a usilovně pátrají po nebesích i zemi: jinými slovy, stačí jestliže řekneme, že dostatečně vysvětluje a objasňuje Člověka, v němž všichni učenci, kteří se nám ohlásí a vstoupí do našeho bratrstva, naleznou více skvělých tajemství, než kolik dosud poznali nebo doufali nebo si troufali hádat. Máme-li tedy nyní oznámit naše cíle, musíme se usilovně snažit, aby podivenství nezaplňovalo toliko naše schůzky a shromáždění, ale aby i všichni ostatní věděli, že i když naše tajemství a mysteria nebereme na lehkou váhu, pokládáme za správné, aby byly prozrazeny a ukázány mnohým.

Jest nám totiž věřit a jest psáno, že naše nečekaná rozhodná nabídka vyvolá v mnoha mužích rozličné a mnohé myšlenky, a to v těch, kdo jsou (dosud) *Miranda sexta aetatis*, jakož i v těch, kdo z důvodů daných v běhu světa předpokládají, že

věci budoucí se neodlišují od věcí současných, nebo před sebou cítí nástrahy našeho času, takže ve světě nežijí jinak než slepí hlupáci, kteří ani za jasného slunečního dne nerozpoznají nic, leda snad hmatem.

Na prvním místě tvrdíme, že veškerá rozvaha, poznání a nálezy našeho milujícího otce Christiana (neboť jest všechna, již lidská moudrost od počátku světa Božským vnuknutím, službami andělů a duchů nebo ostrostí a hloubkou porozumění, jakož i dlouhým pozorováním, užíváním a zkoušením našla, objevila, zdokonalila, opravila a až doposud šířila a rozsévala) je tak vynikající, bohatá a skvělá, že kdyby i všechny ostatní lidské knihy zanikly a kdyby všemohoucí Bůh dopustil, aby se ztratily všechny učené spisy, budoucnost by z ní dokázala vystavěti nové základy a opět nalézti světlo a pravdu; což by ostatně nebylo tak těžké, jako je rozbíjet a strhávat všechny zchátralé stavby a rozšířit nádvoří a vnést tak světlo do lodžii, jakož i změnit dle našich záměrů dveře, schodiště a další části.

Kdo by však s čímsi takovým nesouhlasil a přál si, aby pravdu nepoznali všichni, nýbrž by byla uchováována a strážena do chvíle, kdy nastane její čas?

Cožpak bychom neměli z celých srdcí pevně stát a zůstat v jediné pravdě (kterou lidé hledají tolika hloupými a chybnými způsoby), jestliže se Bůh byl rozhodl rozsvítit pro nás šesté *Candelabrium*? Cožpak by bylo bývalo správné, kdybychom nepociťovali starost a nebáli se hladu, chudoby, chorob a stáří?

Nebylo by snad správné, kdyby nám bylo dáno žít tak, jako jsme žili od počátku světa a jak nám i jest žít na jeho konci? Což by nebylo skvělé, kdyby člověk žil na jednom místě, a přeci by před ním nic neukryli ani lidé, kteří žijí v Indiích za řekou Gangou, a dokonce ani obyvatelé Peru by před ním netajili své znalosti?

Cožpak by nebylo správné, kdyby stačilo číst v jediné knize, z jejíž četby by člověk pochopil a zapamatoval si vše, co ve všech ostatních knihách (to jest ve všech, jež byly, jsou a budou) stojí psáno, píše se a v budoucnu napsáno bude?

Ó vy, lidé, božský záměr jest zcela jiný, neboť On se rozhodl rozšířit a zvětšit četnost našeho Bratrstva, a my se na jeho záměru s radostí podílíme, neboť jsme všechny jeho poklady získali, aniž bychom se o ně zasloužili, a aniž po nich toužili, a toužíme ve víře v Něj uskutečňovat Jeho záměr, od něž nás nemůže odlákat ani soucit, ani starost o naše děti (někteří z Bratří je mají), neboť víme, že ony nečekané dary nemohou být ani zděděny, ani získány náhodou.

Jestliže by se našel někdo, kdo by odmítal naše vystoupení a vytýkal nám, že své poklady nabízíme tak volně a bez rozdílu všemu lidstvu, aniž bychom upřednostňovali vážené, dobré, učené, moudré a urozené osoby před prostým lidem; jemu bychom nebyli odporovali, neboť si jsme vědomi, že se nejedná o rozhodnutí snadné a hladké; leč třeba nato poznamenati, že naše *Arcana* čili tajemství nebudou nikdy běžná či obecně známá. Ač byla *Fama* vydána v pěti jazycích a je přístupná každému, my příliš dobře víme, že lidé neučení či hloupého vtípu z ní nevyčtou totéž; jakož ani zásluhy těch, kdo mohou býti přijati do našeho bratrstva, nebudou oceňovány a poznávány nedokonalou lidskou úvahou, ale Zákonem našeho Zjevení a Objevení. Jestliže by tudíž nehodní tisíckrát volali a prosili, a kdyby se nám tisíckrát nabízeli, Bůh bude poroučet našemu sluchu a my jejich křik neoslyšíme: než Bůh nás tak řídí ze svých výšin, že nám, jeho služebníkům, nesmí být učiněno žádné zlo či násilí; nemůže nás tudíž uvidět ni patřit nikdo, ledaže by měl oči orla. *Fama* musela být sepsána ve všech jazycích, aby její poznání nebylo odepřeno nikomu z oněch, které (i kdyby nebyli učení) Bůh nevyloučil ze štěstí v našem Bratrstvu, jež bude rozděleno a rozejde se do různých stran; tak jako obyvatelé města Damacar,^[1] jež se politickým uspořádáním zcela odlišují od ostatních Arabů. Neboť jim vládnou pouze moudří a znalí mužové, kteří s královým svolením sepisují zákony; podle

příkladu toho měly by být uspořádány i vlády v Evropě (popis jejich vlády v našem držení vypracoval náš Otec Christian), kde první skončilo a uvolní cestu onomu, který přijde. V tu dobu bude naše polnice znít hlasitými tóny a velkým zvukem, až totéž (jež jest dnes známo pouze hrstce a jako tajemství a věc, jež teprve přijde, jest vyobrazeno ve vzorcích a obrazech) bude veřejně a nahlas oznámeno a celý svět tím bude vyplněn. I tak, jako se až dosud mnozí lidé bránili papežské tyranii, jež byla poté v Německu se zvlášť velkým úsilím, námahou a nadšením svržena ze svého trůnu a zadupána do země, jejíž konečný pád však dosud nenastal a ještě nějaký čas nenastane, nakonec však bude i ona roztrhána na kusy a v novém křiku^[2] nastane pro všechny časy konec jejího oslovského hýkání. To víme a vědí to i mnozí moudří mužové v Německu, o čemž svědčí jejich spisy i jejich tajná radost.

Můžeme zde prohlásit a oznámit, že můžeme připomenout vše, co se událo po celý čas od léta Páně 1378 (kdy se narodil náš otec Christian) až dosud, známe všechny změny, k nimž došlo během sto a jednoho roku jeho života, které zanechal nám, jeho pozůstalým bratrům, abychom je prozkoumali. Leč stručnost, o níž usilujeme, nám nedovoluje toto opakování, kteréžto ponecháváme na vhodnější čas. V tuto chvíli stačí, že se ti, které naše prohlášení nepohoršilo, jen krátce seznámili s jeho obsahem, načež se mohou těšit na seznámení s námi a naše přátelství.

Avšak ten, komu je umožněno spatřit a kdo může číst pokyny, jež Bůh velkými písmeny a znameními vepsal do tváře země a nebes změnami vlád, které se z času na čas obměňují a obnovují, ten již jest (ač to možná sám neví) jedním z nás. A nám jest známo, že neopovrhne našim zvoláním a výzvou, neboť se nemusí obávat klamu, neboť my slibujeme a otevřeně říkáme, že nikdo nebude zklamán svou pravověrností a upřímností, jestliže se nám dá poznat pod rouškou utajení, neboť zatouží po našem Bratrstvu.

Avšak falešným pokrytcům a všem, kdo hledají cosi jiného než moudrost, těm se, jak zde veřejně a přede svědky oznamujeme, nedáme poznat, a oni nás tudíž nemohou vyzradit; jakož nám nebudou schopni žádným způsobem proti vůli Boží ublížit; a naopak je stihnou všechny tresty popsané v řečené *Fama*; nechť jim tedy rozsvítí jejich zkažení rádci, a naše poklady zůstanou nedotčené a neporušené, dokud nenastane čas Lva, který je využije pro své potřeby a zaměstná k upevnění a posílení svého království. Proto na tomto místě správně tvrdíme a oznamujeme každému, kdo naslouchá, že se Bůh rozhodl obdařit svět ještě před jeho koncem, který již není daleko, takovou pravdu, světlem, životem a slávou, jaké měl svého času Adam, dříve než zhřešil v Ráji, následkem čehož byli jeho následovníci spolu s ním uvrženi do mizerie. Načež zanikne všechno ponížení, faleš, lži a temnota, jež byly kousek po kousku, s velkými oběhy světa, přimíseny do všech lidských umění, práce a vlád a zatemnily větší část lidského osudu. Neboť od jistých dob se započal nespočet nejrůznějších falešných názorů a úchylek, jež děsí i ty nejmoudřejší, kteří vědí, jaká učení a jaké myšlenky mají následovat a vítat, a nemohou být nijak snadno odhaleny; neboť i oni vědí, že jsou mýleni, zdržováni a sváděni k chybám z jedné strany z úcty k filozofům a učencům, z druhé pak skutečnými prožitky. Však potom, až bude vše špatné odstraněno a opraveno, a místo špatností nastane pravá vláda, díky si zaslouží ti, kdo o to usilovali. Největší díl práce však vykoná naše požehnaná doba.

Rádi se zde též doznáváme, že velikou oporou nastávající reformace budou spisy mnoha významných mužů; přáli bychom si tudíž, aby jejich zásluhy nebyly připisovány nám, neboť nám je tato práce toliko vykázána a přidělena. Přiznáváme však, a prohlašujeme při našem Pánu Ježíši Kristu, že dříve se kámen probudí a nabídne své služby, než nastane nouze o vykonavatele a služebníky Boží vůle;

zajisté, Pán již vyslal některé své posly, kteří dovtipným stvrzují jeho vůli, jisté hvězdy, které se objevily a stkví se na nebeské báni v souhvězdích *Serpentario* a *Cygnu*, a jež dokazují a dávají na vědomost, že vzešla mocná *Signacula* velkých událostí. [3] Takto jsou utajené a skryté zápisy a znamení nejdůležitější ze všech věcí, které jsou známy člověku. Veliká kniha přírody je otevřená všem, avšak jen málokterí v ní dokáží číst a rozumějí. Neboť člověku byly dány dva nástroje k slyšení, jakož i dva k vidění a dva k čichu, avšak jen jeden k mluvě, a byl by bláhový, kdo by čekal řeč od uší nebo sluch od očí. Takto byly i věky, které viděly, jakož i věky, které slyšely, cítily a ochutnávaly. A nyní konečně, byť pouze na krátký čas, bude poctěna i řeč, takže platí, že co bylo viděno, slyšeno, cítěno a chutnáno, konečně bude vyřčeno nahlas, Svět se probudí ze svého malátného spánku s otevřeným srdcem a odkrytou hlavou a bosý vítati bude nově vycházející Slunce.

Tato písmena a znamení, které Bůh tu i onde zahrnul do bible, Písma svatého, staly se viditelnými částmi zázraku stvoření nebes a země, jakož i všeho tvorstva. A jako může astronom či matematik dlouho dopředu předpovídat dráhy, po nichž se pohybují nebeská tělesa, můžeme i my předpovídat temnotu a úpadek církve, i dobu jejího trvání. Neboť z těch znamení či písmen propůjčili jsme si jejich magický význam, a odvodili jsme a vytvořili nový nám vlastní jazyk, ve kterémžto jest obsažená a vystižená povaha všech věcí. Není tudíž divu, že tak dobře ovládáme všechny ostatní jazyky, o nichž ovšem víme, kterak se liší od jazyka našich praotců, Adama a Enocha, které se v babylonském zmatení zcela ztratily.

Musíme vám však rovněž oznámit, že se nám v cestu staví jistá orlí péra, která se snaží překazit náš záměr. Proto upomínáme každého, aby pilně a neustále četl v bibli svaté, neboť jen kdo bude čerpat její dary, bude připraven pro nástup našeho Bratrstva. Neboť celou sumou a podstatou naší vlády jest, že každé slovo a znak vepsaný ve světě musí být správně čten a považován; jsou tedy jako my a jsou nám převelice blízcí ti, kdo čtou z bible svaté pravidla svých životů a cíl i smysl všech svých studií; neb Ona jest souhrnem a obsahem celého světa. A nestačí jen míti ji stále na jazyku, ježto je nutné jí porozumět a řídit se jí po všechny časy a věky.

Taktéž není naším zvykem Písmo svaté zaprodávat a činiti z něj cosi sprostého; jest totiž mnoho takových, kdo tak činí; jedni je překrucují a zápasí s ním, aby sloužilo jejich názorům, jiní je zesměšňují, a ti nejzkaženější mu nasazují voskovou masku, což se hodí věštcům, filozofům, lékařům a matematikům, proti nimž všem zde otevřeně prohlašujeme, že od počátku světa nebyla lidem dána kniha cennější, dokonalejší, obdivuhodnější a ucelenější než bible svatá. Požehnán buď ten, kdo zastává týž názor, však ještě více požehnán, kdo ji pilně čte, a ze všech nejpožehnanější, kdo ji důkladně a pravdivě rozumí, neboť nejvíce miluje Boha a nejvíce se mu podobá. K tomu však, co píše *Fama* o podvodných transmutacích kovů [4] a nejvyšší medicíně světa nechť je chápáno totéž, že tak veliký Boží dar ani nesnižujeme, ani jím nepohrdáme. Nikoli však proto, že s sebou vždy přináší znalost Přírody, nebo že s sebou přináší medicíny, leč proto, že před námi otevírá nespočetná tajemství a zázraky. Proto je nezbytné, abychom se usilovně snažili o porozumění filosofii. A vynikající mysl by neměla být pokoušena rozpouštěním kovů, dokud dostatečně nevyunikne v poznání Přírody. Takový člověk musí být neukojitelný v touze po poznání, nesmí se nechat zastavit chudobou ani nemocemi, a musí vynikat nad mnohými ostatními, a taktéž se musí řídit zásadou, že nebude utlačovat, trápit ani trýznit druhé, ani sám nepodlehne nicotným zaměstnáním, jako je stavba domů, umění válečné a jiné projevy pýchy jen proto, že by měl nekonečné zásoby zlata a stříbra.

Bůh nechť je krom toho chválen, neboť povyšuje nízké a pyšné shazuje do bláta; k těm, kdo jsou skoupí na slovo, posílá svaté Anděly, by s nimi rozmlouvali, ale nečisté žvanily zahání v pustá a osamělá místa. Což jest spravedlivý trest pro svůdce z Říma, kteří kol sebe zvraceli svoje pomluvy Krista a nezřekli se svých špinavých úskoků ani nyní, když vůkol zavládlo světlo. V Německu byly všechny jejich špinavosti a odporné lsti odhaleny, takže se naplňuje měřice jejich hříchů a zasloužený trest se blíží. Takže již brzy nastane den, kdy ústa těch zmijí umlknou a trojí dvojroží^[5] zanikne, což se záhy jasněji ukáže na našich schůzkách.

Na závěr našeho Vyznání vám musíme usilovně připomenout, abyste se zřekli, když ne všech, pak alespoň většiny knih sepsaných falešnými alchymisty, kteří pokládají za nicotné či dokonce zábavné, když si dovolí zneuctít svatou Trojici, užívají ji k bláhovostem, nebo klamou lidi nejpodivnějšími obrazci nebo temnými větami a promluvy, prahnouce toliko po svém zisku; najde se v dnešních dobách až příliš takových knih, jimiž Nepřítel lidského štěstí denně rozsévá zhoubné sémě, a bude tak činit až do konce, činíce tak Pravdu hůře pochopitelnou a uvěřitelnou, přičemž ona sama jest prostá, snadná a nezahalená na rozdíl od falše, která je pyšná, chlubitvá a zbarvená pozlátkem, jež se nemoudrým zdá správné. Moudří však opovrhnu takovými knihami a obrátí se k nám, kteří nestojíme o vaše majetky, ale nejochotněji vám nabízíme naše vlastní poklady. Nelíčíme umělými tinkturami na vaše zboží, ale nabízíme vám účast na našem. Hovoříme k vám v podobenstvích, ale ochotně vám nabídneme správné, prosté, snadné a nefalšované ukázky našeho pochopení, porozumění a poznání všech tajemství. Nepřejeme si, abyste nás zvali k sobě, nýbrž vás pozýváme do našich přátelských domovů a paláců, a vskutku nikoli pouze z našich pohnutek, ale (což i vy sami poznáte) jsme k tomu hnáni pokynem Ducha svatého, jeho příkazem a příležitostí, jež se naskytá našemu věku.

Na co myslíte, milovaní lidé, a jak se cítíte, když nyní, jak se zdá, rozumíte a víte, že se vskutku a z plna srdce hlásíme ke Kristově víře, odsuzujeme Papeže, přikláníme se k filozofii, vedeme křesťanský život, plníme svá každodenní poslání a zveme i mnohé další do našeho Bratrstva, aby se jim zjevilo totéž světlo Boží? Neotálejte s úvahami, kterak se k nám můžete přiblížit nejen díky darům, které jsou ve vás, a díky vašim zkušenostem se slovem Božím, ale i pečlivou úvahou nad stávající nedokonalostí všech umění a nad mnoha dalšími nesprávnými věcmi, kteréž se snažíme napravit; neboť si přejeme usmířit Boha a učinit vás šťastnými po všechny vaše dny. Jest jisto, že budete-li činit totéž, odměna bude následovat, že všechny statky, které Příroda zázračně rozsela do všech částí světa, budou k vám sneseny a snadno vás zbaví veškeré tíže, která bránila lidskému poznání a ztěžovala jeho práci jako v nepřesných excentrech a epicyklech.

Avšak muži vypočítaví či příliš nedočkaví, kteří jsou buďto zaslepeni zlatým leskem, nebo (což je častější) neztratili svou čest, ale domnívají se, že tak velkých bohatství nikdy nedosáhnou, mohou být snadno uplacení, svedeni k lenosti nebo ke řvavé pýše; takové prosíme, aby nás nezatěžovali svými nicotnými a marnými nářky. Nechť ale zváží, že jakkoli by se našel lék proti všem nemocem, stejně by ti, které se Bůh rozhodl trestat ranami morovými a metlou nápravnou, takovou medicínu nikdy nezískali.

A právě proto, ačkoli bychom mohli obohatit celý svět a naplnit jej poznáním, jakož jej i osvobodit od nesčetných utrpení, se nikdy nezjevíme žádnému z lidí, kdo nebude zvlášť milý Bohu; ano, natolik se vzdálíme každému, kdo by chtěl proti Božímu přání a vůli přijímat z našich bohatství a znalostí, že dříve ztratí život v marném hledání, než aby našel vytoužené štěstí v Bratrstvu Růžového kříže.

[1] Damašek.

[2] „v novém hlasu běsnícího lva“ (podle Pryceho je toto znění uvedeno ve frankfurtském vydání z roku 1617).

[3] K „Novým hvězdám“ v souhvězdích Hada a Labutě viz Johannes Kepler, *De stella nova in pede Serpentarii: De stella incognita Cygni*, Praha, 1606 (přetisk v *Gesammelte Werke*, ed. M. Caspar, I. str. 145 a dále). Protože nové hvězdy se objevily roku 1604, ukazuje zmínka o nich opět na tento letopočet. Jedná se o rok, kdy byl údajně objeven Rosencreutzův hrob.

Dovolil bych si upozornit, že náboženský význam připisovaný roku 1604 může souviset se založením „Militia Evangelica“ téhož roku.

[4] To jest o falešných alchymistech. Viz *Fama*, třetí odstavec od konce.

[5] „trojí koruna“.